

Галерија слика
„Сава Шумановић“ Шид

1952-2012.

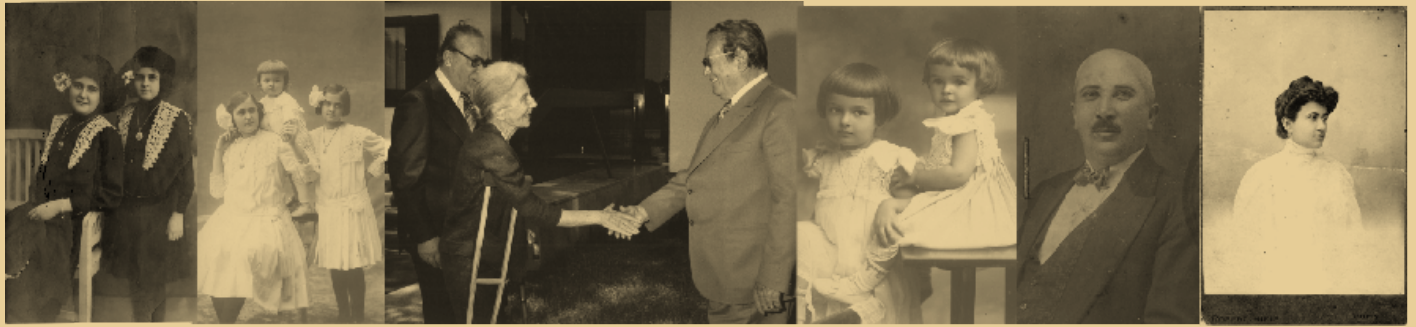
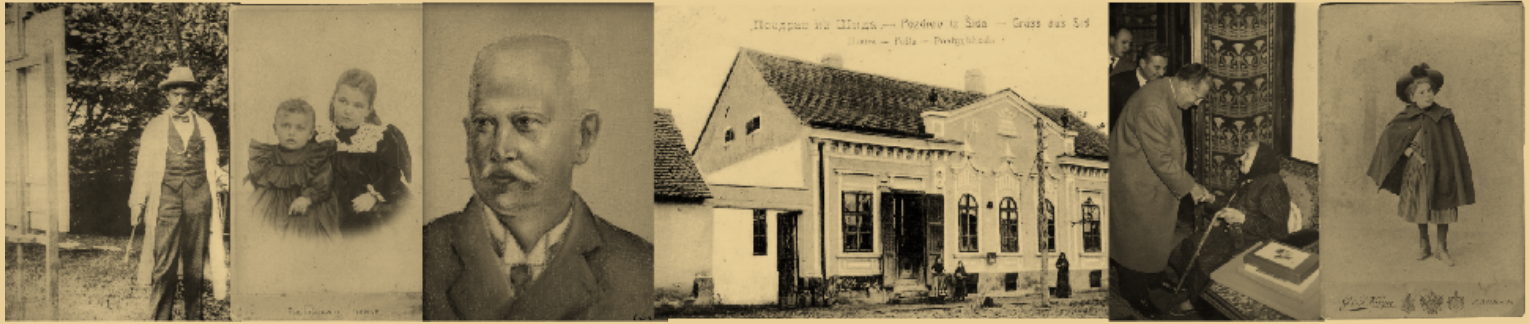
Галерија слика
„Сава Шумановић“ Шид

Сава Шумановић

лично, породично, национално

Шид, 2012.

Сава Шумановић – лично, породично, национално

Галерија слика „Сава Шумановић“ у Шиду основана је на темељу даровног уговора између госпође Персиде Шумановић, мајке Саве Шумановића и општине Шид. Поклонивши општини Шид 417 слика свог сина, породичну кућу и осам јутара земље, госпођа Персида је успела 1952. године да испуни своју и синовљеву жељу да **његова уметност буде сачувана у његовом родном крају**.

Ове године се навршава 60 година од оснивања Галерије и 70 година од трагичне смрти Саве Шумановића.

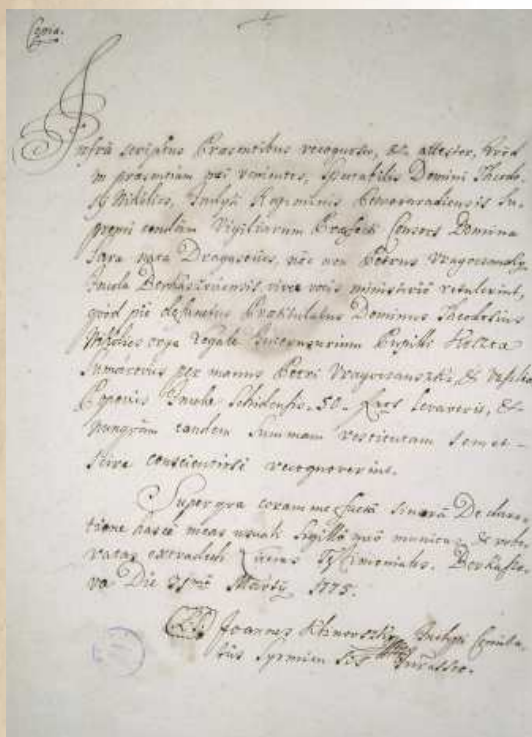
Поред своје основне делатности чувања и презентације уметничких дела Саве Шумановића, Галерија се бави и прикупљањем документарне грађе о животу и раду не само Саве Шумановића, већ и његове родбине.

Рођен, одгајан, школован и васпитаван у окружењу интелектуалне, културне и уметничке српске елите свога времена, Сава Шумановић је био предодређен за велика дела. Препознајући свој таленат, а затим га негујући, Шумановић је успео још за живота да постане познат и признат српски сликар.

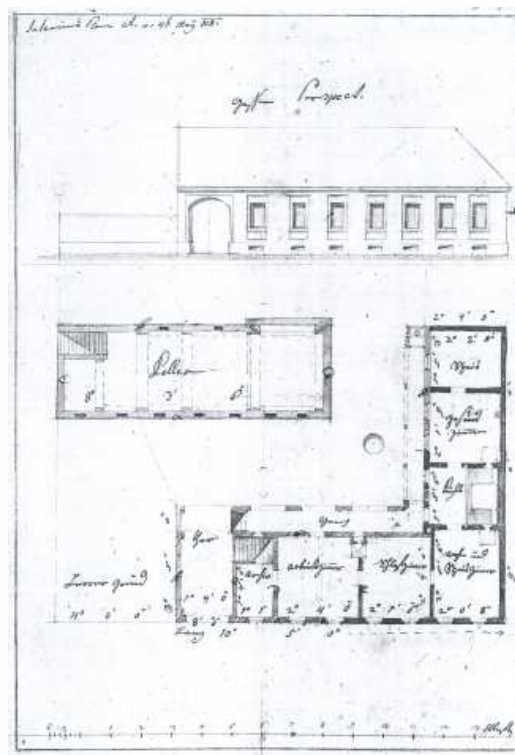
Изложба *Сава Шумановић – лично, породично, национално* обухвата избор породичних фотографија и документарне грађе везане за Саву Шумановића и његову ширу породицу.

Галерија слика „Сава Шумановић“ Шид
Кућу су средином XIX века купили Илија и Јула Шумановић. У свом тестаменту писаном 1859. године, Јула Шумановић је ову кућу оставила сину Јоакиму, деди Саве Шумановића.

Тужба Василија Поповића из 1775. године
ИА „Срем“— Ф.10 Шидско властелинство

План куће Илије Шумановића из 1818. године
(касније, кућа Јована и Зоре Шумановић и банка).
ИА „Срем“, Ф.10 Шидско властелинство

Презиме Шумановић се у Шиду први пут помиње у једном документу од 31. марта 1775. године у којем Василије Поповић из Шиде потражује новац од Теодосија Николића из Беркасова који га је узео од његовог малолетног пасторка Косте Шумановића. С обзиром на то да Костино порекло остаје за сада непознато, он се може сматрати родоначелником породице.

Коста Шумановић је имао два брака. Први са Skeviјом (†1806) и други са Софијом (†1840). Колико је познато, у првом браку је Коста имао сина Илију, и кћерке Кумрију удату у Нештину, и Катарину. У другом браку је имао кћерку јединицу Катарину. Умро је 11. априла 1810. године.

Костин син Илија († 1850) се оженио 1806. године у Вашици, Јулком Давидовић (Мала Вашица, 1788. – Шид, 1867). Илија и Јулијана – Јулка су имали синове Саву (1807–1836), Радосава (1811–1813), Константина (1816–1887), Гаврила (1819–1820), Светозара (1822–1906), Јована (1825–1897) и Јоакима (1828–1865), и кћерке Софију (1821–1821) и Ану (1828–1829).

Сава Шумановић (Винковци, 1896. – (Сремска) Митровица, 1942)

Сава Шумановић, у Загребу
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Сава Шумановић је најзначајнији српски сликар прве половине XX века и свакако један од најзначајнијих српских сликара уопште. Родио се 22. јануара 1896. године у Винковцима где је његов отац Милутин радио као управник шумарског котара. Четири године касније, 1900. године, породица Шумановић се вратила у Шид и доселила у данашњу Спомен-кућу Саве Шумановића. У њој је уметник провео прву и последњу деценију свог живота. Школовао се у Шиду, Земуну, Загребу и Паризу, а сматра се једним од наших најобразованијих сликара.

После завршене гимназије у Земуну, Сава Шумановић је похађао Привремену вишу школу за умјетност и умјетнички обрт у Загребу и дипломирао 1918. године. Одлазак у Париз 1920. године, био је прекретница у његовом животу и раду. У Паризу је са краћим прекидима боравио десет година.

Сава Шумановић, у Загребу
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Сава и Криста Шумановић око 1898.
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Године 1930. Сава Шумановић се вратио у Шид где се у потпуности посветио сликању. Иако је на почетку био ослобођен сваког посла везаног за породично имање, после очеве смрти 1937. године преузео је послове и бригу о породичном поседу.

Почетак Другог светског рата Сава Шумановић је дочекао у Шиду. Иако није био политички активан, нити присталица неких националистичких кругова, Сава Шумановић је био ухапшен у злогласној усташкој рацији са још 120 својих суграђана и стрељан 30. августа 1942. године у Сремској Митровици.

Сава Шумановић није био ожењен. Иза себе је оставио опус од преко 700 уља на платну и приближно исти број скица у разним техникама.

Сава Шумановић око 1899.
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Основна школа у Шиду око 1903. године
Сава Шумановић, други ред, седи, први десно од учитељице. Власништво Мирјана Бакочевић Николић, Нови Сад

Сава Шумановић (други ред, други слева), гимназија. Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Милутин Шумановић **(Шид, 1862. – Сремска Митровица, 1937)**

Милутин Шумановић, отац Саве Шумановића, је друго по реду дете Јоакима и Христине Шумановић. По струци је био инжењер шумарства. Службу је започео као шумар у Рајеву Селу а затим је прешао у Винковце. Од 1885–1903. и 1906/7. године био је члан Хрватско-славонског шумарског друштва, I разреда, као шумар бродске имовне општине у Винковцима. Године 1894. оженио се Персидом Тубић, кћерком шидског трговца Саве Тубића.

Сава Шумановић, *Портрет оца*, 1940.
уље на платну, 30х38 ИСШ 356.
На полеђини уписан текст:
„По фотографији из младих дана мога
оца прерадио у изглед старог татице“

Због болести, превремено је био пензионисан 1900. године и вратио са породицом у Шид. У Шиду је Милутин отворио Уговорну пошту коју је водила његова супруга. Године 1914. са групом највиђенијих Шиђана је ухапшен и притворен као талац. У затвору се тешко разболео, али је ипак преживео. После рата је продао половину свог имања, а затим се посветио неговању винограда и производњи вина. Преминуо је 1937. године у болници у Сремској Митровици.

Милутин Шумановић
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Поздрав из Шида. - Pozdrav iz Šida.

Кућа породице Шумановић (друга здесна), зидана око 1819.

Поздрав из Шида — Pozdrav iz Šida — Gruss aus Sid
 Пошта — Pošta — Postgebäude

Кућа у власништву др Драгутина Грчића у којој је становала породица Шумановић.
 На кући, са уличне стране, види се улаз у пошту. Данас, Спомен-кућа Саве Шумановића.
 Кућу је саградио 1867. године Паја Николић за потребе пиваре а крајем XIX века купио је др Грчић.

Персида Перса Шумановић рођена Тубић (Шид, 1875. – Шид, 1968)

Мајка Саве Шумановића, Персида Шумановић, потиче из старе шидске занатско-трговачке породице Тубић. Као девојка стекла је одлично школовање у бечким и печујским лицејима, а већ са 19 година се удала за Милутина Шумановића. По повратку из Винковаца у Шид, Персида је водила Уговорну пошту у њиховој кући и тако се сврстала у ретке жене које су на самом почетку XX века водиле сопствени посао.

Персида Шумановић
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Шид, 1965, председник СФРЈ Јосип Броз Тито
у посети Персиди Шумановић
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Одломак дневничког записа Марије Демшар, помоћнице у породици Шумановић

„[...] Како спремам Господину и Госпођи у подне. Сто за ручак: 1 лепо прекријем сто столњаком и ставим још један мали столњачић, леп и извезен; 2 ставим бокал воде, 2 чаше, за 2 особе или душе; 3 ставим 8 тањира, 6 великих и 2 мала на сваки крај стола, а ако има Супе ставим горе и дубоке. Ако нису само плитки, ставим на сред стола или на крај 4 велика и 2 мала на те велике. Потом 6 кашика, 5 виљушки и 5 ножева. На десно и око тањира стављам кашику, виљушку, нож ставим 2 кашике за сипање из чиније. Остале ножеве и виљушке са стране тањира. На сваки тањир ставим једну лепу белу (салвету)[...]“ (пролеће 1942. године)

Даровни уговор Персиде Шумановић, 1952. година, уводни део документа

„[...]Сматрајући животну жељу свог сина својом материнском и људском обавезом, остварујем је данас као наш заједнички циљ поклањајући Савино животно дело родном месту које је он овековечио кроз своју љубав, учинио познатим и славним својим сликама. После несрећне и нагле смрти мога сина као аманет сам задржала толико пута поновљену жељу да његова уметност нађе место и буде сачувана у нашем родном крају. Испуњавајући тај аманет, уверена сам у дубоко разумевање и љубав којом ће бити прихваћен како од грађана Шида, тако и будућих нараштаја[...]"

Персида Шумановић је поклонила општини Шид 417 слика свог сина, породичну кућу и осам јутара земље за оснивање Галерије.

Трећи ред (горе) Олга Стефановић (?), други ред слева надесно Јулка Стефановић (?),
Персида Тубић, Беч, око 1890.
Власништво Мирјана Бакочевић Николић, Нови Сад

Др Светислав Шумановић (Шид, 1860. – Загреб, 1945)

Narodne novine, Zagreb, 1903, бр. 169

„[...] Novi predstojnik unutrašnjeg vladinog odjela, presvietli gospodin dr. Svetislav Š u m a n o v i ć, nije „homo novus“ u našem javnom životu. Biograf njegov nema doduše na dispoziciju mnogo podataka o njegovoj karijeri, – jer može samo to zabilježiti, da se je rodio 14. rujna 1860. u Šidu, da je svršio gimnaziju u Vinkovcima, a pravne nauke u Beču i Gradcu, te da je od g. 1886. odvjetnikovao u Zagrebu i kao nar. zastupnik biran bio u Šidu od petnaest godina ovamo, – ali svak, koji prati naše javne poslove, dobro znade, da je dr. Šumanović od toliko godina jedan od najodličnijih, najumnijih i najuplivnijih članova hrvatskog zakonodavnog tiela. U svakovrstnim javnim pitanjima uzimao je on u saboru rieč, ili je vršio službu izvjestitelja, a svi znamo i jedva da mu itko ne priznaje, kako je vazda dokazao, da je muž visoko naobražen, jednako upućen u pravne zadaće i narodno-gospodarske odnošaje, kano i u juridičke subtilnosti, čovjek izvanredno brzog shvaćanja i praktičnog duha u najboljem smislu te rieči, pravi i prokušani parlamentarac, koji služi na diku našem saboru. Tko Šumanovića iz bližeg poznaje, znade također, da je čovjek neumorno radin i uztrajan, savjestan i nesebičan, iskreno liberalan i plemenit demokrata od glave do pete. S tih razloga nije čudo, što je dr. Šumanović za kratko vrijeme osvojio jedno od prvih mjesta u našem parlamentarnom životu i stekao obće uvaženje, koje mu je svakom zgodom manifestirano od njegovih kolega, dičili se oni bud hrvatskim bud srbskim imenom[...].”

Домовница завичајног права Града Загреба на име др Светислава Шумановића, 1927.
Хрватски државни архив, Фонд архивалија бр. 890

Др Светислав Шумановић, стриц Саве Шумановића, је најстарије дете Јоакима и Христине Шумановић. После завршених студија права настанио се у Загребу где је живео до своје смрти 1945. године.

Др Шумановић је био ожењен Катарином Лађевић (Карловац, 1867. – Загреб, 1894). Имали су кћерку Христину Крсту (Загреб, 1892. – Београд, 1981). Супруга Катарина је, након тешког порођаја (мртворођени мушки близанци) 1894. године умрла. Колико је познато, након њене смрти др Шумановић се није више женио.

Био је члан првог Управног одбора Српске банке у Загребу и један од оснивача те банке.

У периоду од 1903. до 1907. године обављао је функцију подбана и више пута је био биран као заступник Шидског среза у Хрватском сабору. Др Шумановић је донирао велики полијелеј храму Светог оца Николаја у Шиду, за који је идејно решење урадио чувени архитекта Херман Боле.

Први Управни и Надзорни одбор Српске банке у Загребу, око 1895.

Други ред, четврти слева др Светислав Шумановић(?),
шести др Богдан Медаковић, седми др Драгутин Грчић. Преузето: Д. Медаковић, *Срби у Загребу*, Нови Сад, 2004.

Зграда Српске банке у Загребу (данас зграда Хрватске поштанске банке)

**Христина Криста Ђорђевић рођ. Шумановић
(Загреб, 1892. – Београд, 1981)**

Христина-Криста Ђорђевић

Кћерка др Светислава и Катарине Шумановић, госпођа Криста, је била виђена личност културног и јавног живота међуратног Београда, дворска дама, оснивач / потпредседница и председница Удружења „Цвијета Зузорић“ у Београду, дугогодишња послератна председница Црвеног крста СФРЈ, начелница Министарства социјалне политике СФРЈ, оснивач Друштва пријатеља Народног музеја, члан Комисије за културне везе са иностранством.

Рођена је у једној од најбогатијих и најутицајнијих српских породица у Загребу. Као кћерка јединица добила је одлично школовање и образовање. Преко мајке, Криста је родбински повезана са чувеним породицама Лађевић, Матијевић и Магарашевић.

Удала се за др Ђорђа Ђурицу Ђорђевића, дворског лекара краљевске породице Карађорђевић и оснивача Медицинског факултета у Београду. Како нису имали деце, Криста и Ђурица су се посветили културном и хуманом раду. У њиховом стану у Београду окупљала се интелектуална, уметничка и масонска елита.

„У рату илегалска и партизанска сарадница, у миру помајка, а свагда Госпођа“
Добрица Ђосић „Пријатељи“

Карађорђево око 1960, Христина-Криста Ђорђевић у посети председнику СФРЈ Јосипу Броз Титу и Јованка Броз

Христина-Криста Ђорђевић
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Конзулат ФНРЈ у Њујорку 1946.
Христина-Криста Ђорђевић (друга здесна)

Амбасада ФНРЈ у Паризу, 1947.
Христина-Криста Ђорђевић (седи)

Узиђивање повеље у Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“ у Београду 1927. године.
У првом реду, шеста слева Христина-Криста Ђорђевић (у светлом мантилу)

Јелена Грчић рођ. Шумановић (Шид, 1864. – Шид, 1944)

Јелена (рођ. Шумановић, тетка Саве Шумановића) и др Драгутин Грчић

Тестамент др Драгутина Грчића

„Razredba moje poslednje volje.

Sve dosadanje razredbe poslednje volje uništavam i stavljam izvan kreposti.

1) Mojoj dobroj ženi Jelki ostavljam doživotno, do njezine smrti, pravo služnosti uživanja, plodoužitak u smislu 509. O.G.Z. cele moje ostavine.

2) Srpskom pevačkom društvu u Šidu „Javor gusle“ ostavljam u vlasnost moju kuću prekoputa pravoslavne crkve. Istina, to je pevačko društvo sada razrešeno, ali čim se ove ratne prilike smire i urede, zacelo će se obnoviti to društvo, i oživiti.

3) Savi Šumanoviću sinu pokojnog Milutina Šumanovića, ostavljam doživotno, do njegove smrti pravo služnosti uživanja, plodoužitak, u smislu 509. O.G.Z. mojih nekretnina, koje on sada u najmu ima nazvani pivara, sve do potoka. Na te nekretnine ima Sava Šumanović sve dok ih uživa plaćati javna podavanja koja terete te nekretnine.

4) Stevi Blagojeviću iz Šida, sinu pok. Dr Nikole Blagojevića iz Šida ostavljam u vlasnost sve moje knjige i polovicu dionica, akcije Šidske štedionice u Šidu.

5) Mome sinovcu Svetislavu Antonoviću upravitelju(?) Filijale sada Trgovačko-Industrijalne Banke u Hrvatskoj Mitrovici ostavljam u vlasnost polovicu dionica, akcije Šidske štedionice u Šidu.“

U Šidu 24. avgusta 1942.

Dr Dragutin Grčić

Шест дана касније, 30. августа, Сава Шумановић и његов теча др Драгутин Грчић стрељани су у тзв. НДХ у Хрватској (Сремској) Митровици.

Породица Т у б и ћ

Презиме Тубић у Шиду се први пут помиње 70-их година XVIII века. Родоначелником породице Тубић, од које потиче Персида Шумановић, може се сматрати Стојко Плавшић (вероватно Плавшин син), чији је унук Станко први забележен са презименом Тубић.

Деда Саве Шумановић, Сава Тубић, био је по занимању трговац. Оженио се из шидске трговачке породице Драгин. Сава и Христина Тубић су имали седморо деце од којих је поживело само четворо. Стеван, Персида, Симеон и Лепосава.

Атестат из 1821. године. Фонд Шидско властелинство. Историјски архив „Срем“ Сремска Митровица. „Attestat. Zjakostjum koga mi dole upiszati oszvedocsavamo, da Stanko Tubics aliter Stojkovics pocsivsseg Kuzmana Stojkovicsa rodyeni szin jest, y da nyegovi volovi zatvoreni bili szu; koji u steti nadyeni bili szu. Radi bolye sigurnosti pizati neznajucsi pokraj Imena nassij Znamenjem Sz. kersu utverdyujemo. U Schydu 3a Xbuj 821. Coram N(?)obj.(?) + Vaszo Szaits, + Gyordya Pavlovics, + Xivko Adamovits, + Stanko Kollarovics, + Jovan Vukomanovics, Blixni Komssie. Стефан Цвеић кнез, Станко Благоевић, Лазар Шушкић.“

Attestat.
Gjako Stojko koga mi dole upiszati oszvedocsavamo,
da Stanko Tubic aliter Stojkovics pocsivsseg
Kuzmana Stojkovicsa rodyeni szin jest,
y da nyegovi volovi zatvoreni bili szu;
koji u steti nadyeni bili szu.
Radi bolye sigurnosti pizati
neznajucsi pokraj Imena nassij Znamenjem
Sz. kersu utverdyujemo. U Schydu
3a Xbuj 821.
Coram Nobis: + Vaszo Szaits
+ Gyordya Pavlovics
+ Xivko Adamovits
+ Stanko Kollarovics
+ Jovan Vukomanovics
Blixni Komssie.

Породица Тубић, слева надесно: Стеван Тубић, Милева Тубић рођ. Цвеић, Лепосава Тубић и Симеон Тубић. Власништво Мирјана Бакочевић Николић, Нови Сад

Стеван Тубић
Власништво др Божидар Бакотић, Загреб

Стеван Тубић, Рогашка Слатина
Власништво Калма Цимерман Павчевић, Загреб

Стеван Степа Тубић, ујак Саве Шумановића, се школовао у Немачкој, а после завршених студија радио је као банкарски чиновник. Био је дугогодишњи директор Српске банке у Загребу (све до 1943. године када управу над Банком преузима усташка власт).

Стеван Тубић је био ожењен Милевом Цвејић, из богате шидске трговачке породице. Стеван и Милева су имали две кћерке, Крису, удату 1923. године за др Освина Цимермана (Osvin Zimmerman) и Веру (удату 1928. године за др Јакова Бакотића).

Стеван Тубић (седи први слева)
Власништво Калма Цимерман Павчевић, Загреб

Слева надесно: Криста Тубић, Вера Тубић и њихова бака Наталија Цвејић рођ. Лемајић (мајка Милеве Тубић рођ. Цвејић)
Власништво др Божидар Бакотић, Загреб

Криста Тубић
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Криста и Вера Тубић
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Слева надесно: Криста Тубић, Мирјана Тубић, Вера Тубић.
Власништво др Божидар Бакотић, Загреб

Симеон Тубић
Власништво Калма Цимерман Павчевић, Загреб

Симеон–Сима Тубић (ујак Саве Шумановића), као млађи син у породици, остао је у Шиду и наставио очев трговачки посао. Са супругом Милком, Сима је имао три кћерке Наду, Мирјану–Миру и Савку.

Симеон Тубић
Власништво Калма Цимерман Павчевић, Загреб

Мирјана и Савка Тубић
Власништво Калма Цимерман Павчевић, Загреб

Слева надесно: Вера Тубић, Гојко Дебељачки, Савка Тубић.
Власништво Калма Цимерман Павчевић

Лепосава–Лепа (тетка Саве Шумановића) је најмлађе дете Саве и Христине Тубић. Школовала се у Печују. Удала се за трговца Новака–Нову Дебељачког са којим је имала два сина, Гојка и Срђана.

Лепосава Тубић, Печуј, око 1895. године
Власништво Мирјана Бакочевић Николић, Нови Сад

Лепосава Дебељалки рођ. Тубић (прва здесна)
Власништво Мирјана Бакочевић Николић, Нови Сад

Лепосава Дебељачки рођ. Тубић са
синовима Гојком (у црном оделу) и Срђаном.
Власништво Мирјана Бакочевић Николић, Нови Сад

Нова Дебељачки, 1933. године
Власништво Мирјана Бакочевић Николић, Нови Сад

Породица М а у к о в и ћ
Миливој Мауковић (Шид, 1851. – Шид, 1881)

Миливој Мауковић, Беч.
 Власништво Музеј града Новог Сада, Инв. број КИ-3796/2

Миливој (Христифора) Мауковић је рођен у веома богатој и угледној шидској породици. Био је брат од ујака Милутину Шумановићу. Миливој Мауковић је био ожењен Софијом Кнежевић из Моровића (рођеном Шиђанком) са којом је имао кћерку Катарину (удату Јосифовић) и сина Христифора.

Од 1877. до 1878. је студирао на Ликовној академији у Минхену. Био је стипендиста Задужбине Јована и Марије Трандафил. Године 1879 и 1880. године живео је у Новом Саду бавећи се илустраторским послом. Вратио се у Шид 1881. године где је отворио своју књижару и штампарију и издавао илустровани шаљиви лист „Ђаволан“. Убрзо после изласка другог броја Миливој Мауковић је умро од туберкулозе. Оставио је велики број објављених карикатура и цртежа, илустрација и нацрта за заглавља и корице разних публикација и часописа. Бавио се политичком карикатуром и друштвеном сатиром.

Невенка Јосифовић
 Власништво породице Вукас, Шид

Миливој Мауковић, Беч
 Власништво Музеј града Новог Сада, Инв. број КИ-3796/1

Око 1885. слева надесно: Јулка Стефановић, Олга Стефановић, Милица Стефановић рођ. Мауковић и Даринка Стефановић. Власништво Галерије слика „Сава Шумановић“, поклон Јасне Маширевић Атанацковић

Шидски трговац Петар Мауковић, ујак Милутина Шумановића, (Шид, 1822.–Шид, 1894) и његова супруга Александра рођ. Којички (Шид, 1825.–Шид, 1886) имали су пет кћерки: Јелену, удату за директора Велике српске православне гимназије у Новом Саду Стефана Лазића; Софију, удату за новосадског штампара Јована Адамовића; Милицу, удату за митровачког трговца Георгија Стефановића; Стану, удату за пристава из Винковаца Константина Бошковића и Зорку, удату за адвоката Милана Симуновића (унука сестре архиепископа Београдског и митрополита српског Петра Јовановића).

Слева надесно: Јулка Стефановић, Олга Стефановић и Даринка Стефановић

Зорка Вукадиновић рођ. Лазић
Власништво Зора Вукадиновић, Београд

Професор Глигорије Лазић
Власништво Јасна Маширевић Атанацковић,
Сремски Карловци

Шид 1897, Стоје слева надесно: Даринка Маширевић рођ. Стефановић (држи кћерку Паулину),
Олга Стефановић, проф. Иван Маширевић, Емил-Милан Козјак.
Седе слева надесно: Милица Стефановић рођ. Мауковић и Јулка Козјак рођ. Стефановић (држи дете),
седе на земљи две девојчице (Козјакове кћерке?). Власништво Јасна Маширевић Атанацковић, Сремски Карловци

Породица Козјак око 1923, Шид, стара кућа Козјакових (данас зграда Републичког фонда за здравствено
осигурање и ЈКП Водовода). Седе слева надесно друга Јулка Козјак рођ. Стефановић,
трећа Милица Стефановић рођ. Мауковић, четврти Емил Милан Козјак.
Стоје слева надесно први др Игњат Павлас (председник Велике народне скупштине 1918. године
у време присаједињења Војводине Краљевини Србији), друга Олга Павлас рођ. Козјак, пети Ђура Ђока Козјак.
Власништво Иван Козјак, Хановер (Немачка)

Породица Н е д е љ к о в и ћ

Презиме Недељковић спада у најстарија шидска презимена. Већ током XVIII века постојале су две породице са овим презименом а према доступним подацима, није познато да ли су у крвном сродству. Обе породице припадају богатијем трговачко-занатлијском сталежу.

Марија Недељковић удата Драгин, мајка Христине Драгин удате Тубић потиче из богатије и познатије породице Недељковић. Њен стриц Филип Недељковић је био по занимању трговац и држао је трговину на велико Philip Nedelkovits & Söhne у Пешти 1849–1853. и Бечу 1853–1860, а потом је пребацио у Нови Сад. Филип је имао два сина–Антонија и Ђорђа, и кћерку Рахилу удату за угледног новосадског трговца Михајла Георгијевића.

Ђорђе Недељковић није имао деце. Био је ожењен Анастасијом Станковић, братаницом композитора Корнелија Станковића. Године 1899. добио је на лутрији главну награду од 150.000 круна, и тестаментом завештао 126.000 круна за српске народне, просветне и привредне потребе.

Филип и Ђорђе Недељковић

PRIVREMENA VIŠA ŠKOLA ZA UMJE-
TNOST I UMJETNI OBRT U ZAGREBU

Pro domo

ZAKLJUČNA SVJEDODŽBA

	<i>Šumanović</i>	BROJ
	<i>Čvor</i>	<i>1</i>

IZ *Vinkovaca* U *Slavonskoj*

ROĐEN *10. siječnja 1896.*

POLAZIO JE KAO *kandidat učitelja prostornoga risanja*
PRIVREMENU VIŠU ŠKOLU ZA UMJETNOST I UMJETNI OBRT
U ZAGREBU ZA VRIJEME OD *listopada 1914* ČETIRI
GODINA I TO OD *listopada 1914* DO *28. siječnja 1918*
PA JE ZATO VRIJEME POLUČIO SLIJEDEĆI USPJEH U NAU-
CIMA:

Zagreb, 14. augusta 1917.

Dragi Milutine!

U prilogu šaljem dovolu
za Jivicu i Kristu, jer Svetislav
mi reče, da to ide na njih, pošto
je on s druge strane već dobio.

Kada dobiješ obraćun od
sav. povjerenstva pošalji na
njih neposredno, a oni će onda
tražiti dovolu za uvoz.

Jos. Svetislav mi reče
da bi bilo bolje ako bi se
njima moglo poslati u brašnu
t. j. da se, ako je moguće tu
samelje, pa bi oni, onda u tom
smislu tražili dovolu. Uporo-
kio sam ga, da to, ali duže
traje, pa sad kako oni hoće
neka dani je reče. -

Dovolju sam tek
danas dobio.

Pozdravi sve svoj
Števan

S. do vola

Писмо Стевана Тубића Милутину Шумановићу.
Загреб, 14.08.1917,
Власништво Галерија слика „Сава Шумановић“

Селективна литература и одабрана архивска грађа:

Вучетић Младеновић, Р., 2003, *Европа на Калемегдану: „Цвијета Зузорић“ и културни живот Београда 1918–1941*. Београд: Институт за новију историју Србије.

Медаковић, Д., 2004, *Срби у Загребу*. Нови Сад: Прометеј.

Стајић, В., 1956, *Новосадске биографије: из Архива Новосадског магистрата*. Свеска 6. Нови Сад: Матица српска.

Станоник, М., 2008, *Етнологија у писмима и делима*. Београд: Етнолошки институт САНУ.

Документарна грађа галерије слика „Сава Шумановић“ Шид
Протоколи крштених, венчаних и умрлих храма Светог оца Николаја у Шиду
Фонд број 10. Шидско властелинство, Историјски архив „Срем“ Сремска Митровица
Фонд персоналија, Хрватски државни архив
Фонд Матица српско-православне парохије Светог Духа у Загребу, Државни архив у Загребу
Фотографије на стр. 22, Музеј града Новог Сада

Захваљујемо се свима који су помогли у организацији изложбе.

Посебну захвалносту дугујемо породицама Бакчевић Николић из Новог Сада,
Цимерман Павчевић из Загреба и Бакотић из Загреба.

Сава Шумановић лично, породично, национално
Издавач Галерија слика „Сава Шумановић“ Шид
Светог Саве 7, Шид, тел. /факс 022/712-614, тел. 022/716-825
e-mail: info@savasumanovic.com

За издавача

Радован Сремац, директор

Аутор изложбе и каталога

Радован Сремац

Лектор

Душан Лукић

Дизајн

Далибор Огризовић

Штампа

ГИП „Илијанум“

Тираж

1.000

Шид, 2012.

***Захваљујемо се Општини Шид која је обезбедила средства
за реализацију изложбе и штампање каталога***

CIP – Каталогизација у публикацији

Библиотека Матице српске, Нови Сад

75.071.1:929 Šumanović S.(083.824)

ШУМАНОВИЋ, Сава, 1896-1942

Сава Шумановић : лично, породично, национално / аутор
изложбе Радован Сремац ; дизајн; Далибор Огризовић; -
Шид : Галерија слика "Сава Шумановић", 2011 (Шид :
Илијанум). - 28 стр. ; илустр. ; 21 x 30cm

Биографски подаци о уметнику . - Тираж 1.000.

ISBN 978-86-87699-08-3

1.Сремац, Радован

а) Шумановић, Сава (1896-1942) – Сликарство – Изложбени
каталози

COBISS . SR-ID 268843015

Галерија слика
„Сава Шумановић“ Шид

Шид, Светог Саве 7
Тел./факс: 022/ 712-614

E-mail: info@savasumanovic.com
www.savasumanovic.com